

Suunised juriidilise isiku tunnuse kohta

SISSEJUHATUS

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1094/2010¹ artikliga 16 annab EIOPA välja läbivaadatud suunised juriidilise isiku tunnuse (LEI) kasutamise kohta.
2. Juriidilise isiku tunnuse kasutamise suuniste (EIOPA-BoS-14-026) kohaldamise ülevaates jõudis EIOPA järeldusele, et need suunised tuleks läbi vaadata, et selgitada nende kohaldamisala, võttes arvesse juriidilise isiku tunnuse muutuvat ja kasvavat tähtsust. Lisaks tuleks suuniste läbivaatamise käigus lihtsustada ja vajaduse korral ajakohastada nende teksti, et hõlbustada ja veelgi edendada juriidilise isiku tunnuse kasutamist pädevate asutuste järelevalve alla kuuluvate juriidiliste isikute kordumatu identifitseerimiskoodina.
3. Suunised on adresseeritud pädevatele asutustele.
4. Suuniseid kohaldatakse alates 1. juulist 2022 ning nendega tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse juriidilise isiku tunnuse kasutamise suunised (EIOPA-BoS-14-026).
5. Käesolevad suunised lähtuvad vajadusest omada juriidilise isiku tunnust (LEI) ja määrata kindlaks juriidilised isikud, kellel peaks olema juriidilise isiku tunnus. Suunistes ei ole määratletud, millal tuleks juriidilise isiku tunnust kasutada. Juriidilise isiku tunnuse kasutamine aruandlus- ja avalikustamisnõuetes lisatakse tulevikus uutesse või muudetud õigusaktidesse.
6. Andmete standardimise algatustes osaledes toetab EIOPA nende suunistega jätkuvalt finantsstabiilsuse nõukogu kavandatud ja G20 poolt heakskiidetud LEI-süsteemi vastuvõtmist, mille eesmärk on saavutada finantstehingute poolte kordumatu ülemaailmne identifitseerimine.
7. Suuniste eesmärk on kehtestada juriidiliste isikute identifitseerimise ühtlustamise kaudu ühtsed, tõhusad ja tulemuslikud järelevalvetavad, et tagada andmete hea kvaliteet, usaldusväarsus ja võrreldavus. Selliste andmete omamine aitab:
 - a) parandada finantseerimisasutuste järelevalvet ja kontrolli ning tõhustada regulatiivmeetmeid ja otsustusprotsessi;
 - b) tuvastada, hinnata ja seirata Euroopa kindlustus- ja pensionisektori finantsstabiilsust ohustavaid riske ja anda neist aru;
 - c) toetada EIOPA üldist tegevust kriisiennetuse, finantsstabiilsuse, järelevalve, poliitika ja tarbijakaitse valdkonnas.
8. LEI-koodi laialdasem kasutamine eri liikmesriikide pädevate asutuste järelevalve all olevate juriidiliste isikute identifitseerimiseks oleks eriti kasulik selliste andmete liigitamisel ja koondamisel, mida kogutakse juriidilistelt isikutelt, kes tegutsevad piiriüleselt teistes liikmesriikides asutatud filiaalide kaudu või teenuste osutamise vabaduse alusel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

9. LEI-eeskirjad võimaldavad neid juriidilisi isikuid üheselt identifitseerida, aidates vältida ebakindlust ja ebaselgust riiklike koodide või nime järgi tuvastamisel. Selline liigitamine parandab koondandmete kvaliteeti ja õigeaegsust ELi tasandil ning vähendab piiriülesest tegutsevate aruandvate üksuste aruandluskoormust.

10. Ühiste koodide kasutamine juriidiliste isikute andmete kogumiseks ja levitamiseks hõlbustab ka eri andmebaaside ning muude riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil kättesaadavate teabeallikate omavahelist seostamist.

11. Võttes arvesse juriidilise isiku tunnuse eeliseid, julgustatakse käesolevates suunistes osutatud juriidilisi isikuid, kelle peakontor asub EMPs, taotlema juriidilise isiku tunnust oma kolmandas riigis asutatud filiaalide ning kolmanda riigi juriidiliste isikute ja reguleerimata ettevõtjate jaoks, kes kuuluvad direktiivi 2009/138/EÜ² artikli 212 lõike 1 punktis c määratletud konsolideerimisgruppi.

12. Käesolevates suunistes käsitletakse juriidilisi isikuid, kes kuuluvad pädevate asutuste järelevalve alla. Seega ei käsitle suunised põhimõtteliselt füüsilisi isikuid.

13. Siiski tuleb märkida, et „äritegevusega tegelevatel üksikisikutel on õigus saada juriidilise isiku tunnus tingimusel, et nad tegelevad sõltumatult äritegevusega, mida tõendab äriregistri registreering, et samale isikule on väljastatud ainult üks LEI-kood ja on piisavalt kontrollitud, et andmekaitse, eraelu puutumatuse eeskirjad ega muud tõkked ei takista praeguse LEI-andmefaili avaldamist“.

14. Seega, kui füüsilised isikud on EMPs piiriülesest tegutsevate vahendajad, peaks neil käesolevate suuniste kohaldamisel olema juriidilise isiku tunnus.

15. Suunistes võetakse arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) soovitusi juriidiliste isikute kindlakstegemise kohta³ (eelkõige soovitus B), milles soovitatakse asjaomastel asutustel⁴ nõuda või vajaduse korral jätkuvalt nõuda, et kõigil nende järelevalve alla kuuluvatel finantstehingutes osalevatel juriidilistel isikutel oleks juriidilise isiku tunnus.

16. Suunistes võetakse arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ja õiguspädevust.

17. Käesolevates suunistes määratlemata mõisteid kasutatakse direktiivis 2009/138/EÜ, direktiivis (EL) 2016/2341⁵ ja direktiivis (EL) 2016/97⁶ määratletud tähenduses. Suunistes kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) LEI – juriidilise isiku tunnus (LEI) on 20-kohaline tähtnumbriline kood, mis põhineb Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) väljatöötatud standardil ISO 17442. See on seotud põhiteabega, mis võimaldab selgelt ja ainulaadselt identifitseerida finantstehingutes osalevaid juriidilisi isikuid. Iga LEI-kood sisaldab teavet üksuse omandistruktuuri kohta ja vastab seega küsimustele „kes on kes“ ja „kes omab keda“.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvendus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

³ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 24. septembri 2020. aasta soovitus juriidiliste isikute tuvastamise kohta (ESRB/2020/12), aadressil: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020Y1126\(01\)&qid=1606388881614&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020Y1126(01)&qid=1606388881614&from=EN).

⁴ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 24. septembri 2020. aasta soovitus juriidiliste isikute tuvastamise kohta (ESRB/2020/12) (2020/C 403/01); 2. jagu punkt 1 – Mõisted.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2341 tööandja kogumispensioni asutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 354, 23.12.2016, lk 37).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. jaanuari 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist (uuesti sõnastatud) (ELT L 26, 2.2.2016, lk 19).

- b) GLEIF – finantsstabiilsuse nõukogu poolt juunis 2014 loodud juriidilise isiku ülemaailmse tunnuse sihtasutuse (GLEIF) ülesanne on toetada juriidilise isiku tunnuse rakendamist ja kasutamist. Sihtasutuse üle teeb järelevalvet LEI regulatiivne järelevalvekomitee ja see toimib ülemaailmse LEI-süsteemi operatiivharuna. GLEIF on riigiülene mittetulundusorganisatsioon, mille peakorter asub Šveitsis Baselis.
- c) GLEIS – ülemaailmne LEI-süsteem, mille toimimine põhineb kolmel sambal: LEI regulatiivne järelevalvekomitee (LEI ROC), GLEIF ja kohalikud tegevusüksused.
- d) Finantsstabiilsuse nõukogu ja G20 rühm kiitsid LEI, GLEIFi ja GLEISi heaks.
- e) LEI ROC – regulatiivne järelevalvekomitee (ROC) on rühm, mis koosneb 69 avaliku sektori asutusest (täisliikmed) ja 19 vaatlejast enam kui 50 riigist; komitee loodi jaanuaris 2013, et koordineerida juriidiliste isikute identifitseerimise ülemaailmset raamistikku ehk ülemaailmset LEI-süsteemi ning teha selle üle järelevalvet.
- f) LEI väljastajad – st kohalikud tegevusüksused, kes väljastavad LEI-koode. Kohalikud tegevusüksused on üksused, mille on heaks kiitnud regulatiivne järelevalvekomitee või mis on akrediteeritud GLEIFi poolt regulatiivse järelevalvekomitee järelevalve all, et pakkuda registreerijatele LEI-registreeringuid ja muid teenuseid. Kohalikud tegevusüksused osutavad registreerimise, pikendamise jm teenuseid ning tegutsevad LEI-koodi taotlejate juriidiliste isikute esmase kontaktpunktina.

Suunis 1. Kohaldamisalasse kuuluvad juriidilised isikud

18. Pädevad asutused peaksid nõudma, et vähemalt järgmistel nende järelevalve alla kuuluvatel juriidilistel isikutel oleks juriidilise isiku tunnus:

- a) juriidilised isikud, kes kuuluvad direktiivi 2009/138/EÜ kohaldamisalasse:
- (i) kindlustus- ja edasikindlustusandjad; filiaalid, mis on asutatud EMPs ning kuuluvad kindlustus- ja edasikindlustusandjatele, kelle peakontor asub EMPs, võivad kasutada kindlustus- ja edasikindlustusandjate LEI-koodi;
 - (ii) direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 215 määratletud kõrgeima tasandi emettevõtjad ja kõik ettevõtjad, v.a EMP-välised ettevõtjad ja reguleerimata ettevõtjad, kes kuuluvad direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktis c määratletud konsolideerimisgruppi;
 - (iii) segakindlustusvaldusettevõtjad;
 - (iv) EMPs asutatud filiaalid, mis kuuluvad kindlustus- või edasikindlustusandjatele, kelle peakontor asub kolmandas riigis;
- b) direktiivi (EL) 2016/2341 kohaselt registreeritud või tegevusloa saanud tööandja kogumispensioni asutused, mis vastavad ühele järgmistest tingimustest:
- (i) bilansimaht on üle tuhande miljoni euro;
 - (ii) bilansimaht on üle saja miljoni euro kuni alla tuhande miljoni euro ning asutus on bilansimahu poolest üks viiest suurimast tööandja kogumispensioni asutusest liikmesriigis;

c) kindlustus-, edasikindlustus- ja kõrvaltegevusena pakutava kindlustuse vahendajad, kes tegelevad piiriülese äritegevusega kooskõlas direktiiviga (EL) 2016/97, kui nad kuuluvad pädeva asutuse järelevalve alla.

Suunis 2. EIOPA-le teabe esitamine

19. Pädevad asutused peaksid tagama, et koondamata teave, mida nad esitavad EIOPA-le oma järelevalve alla kuuluvate juriidiliste isikute või juriidiliste isikute konsolideerimisgruppide kohta, sisaldab käesolevate suuniste kohaselt nõutavaid juriidilise isiku tunnuseid.

20. Pädevad asutused peaksid kasutama juriidilise isiku tunnust, kui see on olemas, et identifitseerida EIOPA-le esitatav teave kolmandas riigis asutatud filiaalide kohta, mis kuuluvad kindlustus- või edasikindlustusandjale, kelle peakontor asub EMPs.

Järgimis- ja aruandluseeskirjad

21. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1094/2010 artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Selle määruse artikli 16 lõike 3 kohaselt on pädevad asutused ja finantseerimisasutused kohustatud võima kõik suuniste ja soovitude järgimiseks vajalikud meetmed.

22. Pädevad asutused, kes käesolevaid suuniseid järgivad või kavatsevad hakata neid järgima, peaksid lisama need asjakohasel viisil oma reguleerimis- või järelevalveraamistikku.

23. Pädevad asutused peavad kinnitama EIOPA-le, kas nad järgivad või kavatsevad hakata järgima käesolevaid suuniseid, ning esitama mittejärgimise põhjused kahe kuu jooksul pärast tõlgete avaldamist.

24. Kui osutatud tähtajaks ei vastata, peetakse pädevaid asutusi aruandlusnõudeid mittejärgivaks ja nendest teatatakse.

Läbivaatamise lõppsäte

25. Käesolevad suunised vaatab läbi EIOPA.